

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

JURYRAPPORT Museumtalent 2019, prijs voor jonge professionals

Bekendmaking finalisten Museumcongres Kerkrade op 3
oktober 2019.

Datum

3 oktober 2019

Colofon

Projectnaam	Museumtalent 2019
Projectleiders	Odette Reydon en Geertje Huisman
Contactpersoon	Geertje Huisman g.huisman@cultureelerfgoed.nl Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Amersfoort 2019

Deze prijs is bedoeld om jong talent in de museumsector in de schijnwerpers te zetten en kansen te bieden om zich door te ontwikkelen. Het gaat specifiek om jonge professionals (tot 32 jaar) die betaald werk verrichten aan één van de museale collecties in Nederland.

De talentprijzen zijn ingesteld door de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Ze worden gefinancierd door het Mondriaan Fonds in het kader van haar beleid op het gebied van talentontwikkeling cultureel erfgoed. De organisatie is in handen van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Voor het derde jaar staan er drie finalisten op het podium tijdens het Nationaal Museumcongres. De winnaar ontvangt een beeldje en een persoonlijk ontwikkeltraject ter waarde van € 7.000, de andere finalisten € 3.000.

Jury Museumtalent 2019, prijs voor jonge professionals:

- Susan Lammers, voorzitter jury, directeur Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
- Davida de Hond, Programmamaker CODA, Museumtalent 2018
- Ralph Keuning, directeur de Fundatie Zwolle/bestuurder Hannema - de Stuers Fundatie, adviseur Raad voor Cultuur
- Annemarie van Eekeren, Manager Presentatie en Collecties NEMO Science Museum, namens het Mondriaan Fonds
- Adri Warmenhoven, directeur Koninklijk Eise Eisinga Planetarium Franeker, bestuurslid Museumvereniging
- Denise de Boer, zakelijk directeur Frans Hals Museum, Haarlem
- Erik de Jong, directeur Museum aan het Vrijthof, lid programmaraad Museumcongres.

Secretaris van de jury: Geertje Huisman, Coördinator Museumtalent 2019, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

Kandidaatstelling

Kandidaten zijn tot en met 15 juli 2019 via een digitaal formulier voorgedragen door hun opdrachtgever, leidinggevende of directeur van het museum waar de werkzaamheden (in vaste dienst, als freelancer of als ZZP'er) hebben plaatsgevonden. De nominatie is vergezeld gegaan van een korte beschrijving van de kandidaat en de argumentatie waarom hij of zij in aanmerking zou komen voor deze prijs. Gevraagd is naar een cruciale rol binnen een project, een bijzondere competentie of innovatieve aanpak. De werkzaamheden, die tussen 15 mei 2018 en 15 juli 2019 hebben plaatsgevonden, moeten hebben geleid tot een zichtbaar c.q. aantoonbaar resultaat. De kandidaat mag op de dag van de prijsuitreiking niet ouder zijn dan 32 jaar.

Jurering

Op donderdag 29 augustus 2019 heeft het juryberaad plaatsgevonden. De leden waren verheugd over het aantal aangemelde kandidaten, dit jaar maar liefst 28, en het verhoogde prijzengeld. De kandidaten komen uit alle geledingen van diverse organisaties, zijn werkzaam voor allerlei typen musea; van klein tot groot en verspreid over een groot deel van het land. Variërend van generalisten tot experts en van vakinhoudelijke medewerkers tot ondersteuners die verbinding maken met het publiek.

De jury heeft er bij de beoordeling op gelet welke kandidaten een onderscheidende visie hebben op werkzaamheden die zijn gerelateerd aan de museale collectie (vaste, tijdelijke of digitale presentatie), publicaties, breed publieksbereik, educatie, diversiteit of participatie.

Daarnaast heeft de jury in 2019 gescoord op de mate waarin de kandidaten hebben bijgedragen aan het bewerkstelligen van een blijvende binding van alle inwoners van ons land met museale collecties, het thema van het Museumcongres in 2019. Ook is gekeken naar persoonlijke, gepassioneerde en innovatieve visies op minimaal één van bovenstaande punten. De jury is gekomen tot 3 genomineerden.

De drie finalisten zijn gekozen op grond van hun kwaliteiten en de reikwijdte van het bereik van hun werkzaamheden. Ze vallen op door de wijze waarop ze op hun eigen manier hun rug recht hebben weten te houden en hun rol hebben ingevuld bij de totstandkoming van hun projecten. Alle drie de personen onderscheiden zich door de vernieuwende ideeën en kennis die ze uitdragen en delen. Deze mensen maken de jury nieuwsgierig naar wat ze in de toekomst gaan presteren: "ze gaan op je horizon staan en maken dat je verder kunt kijken, dat je door hun invalshoek de dingen anders gaat zien."

Finalisten

De jury heeft zowel impact als innovatie gewogen. Daarbij kwam de jury tot de volgende finalisten (in alfabetische volgorde): Anouk Heesbeen, Museum Lakenhal, Richard Kofi, Nationaal Museum voor de Wereldculturen, Boukje Schaap, Museum Catharijneconvent.

Anouk Heesbeen (1988), is publiekscoördinator bij Museum de Lakenhal in Leiden. Ze begon haar werkzaamheden voor De Lakenhal tijdens het verbouwingsproces. Hierdoor had ze de kans om voor de heropening te zorgen voor een stevig fundament waarop nog lang voortgebouwd kan worden. Vanuit de overtuiging dat iedereen van het museum moet kunnen genieten, maakt Anouk zich met enthousiasme, passie en bezieling sterk voor het ontstaan van een inclusieve museumsector. Waar iedereen die nieuwsgierig is zich welkom voelt en ieder mens gezien wordt - ongeacht leeftijd, achtergrond, overtuiging of beperking, in welke vorm dan ook. Ook voor doven, mensen met dementie en hun dierbaren. Ze ondersteunt vanuit een open en gastvrije houding de 'personalisering' van het museumbezoek door middel van een bottom-up en gepersonaliseerde benadering. Anouk faciliteert de landelijke uitrol van publieksgerichte programma's met workshops, rondleidingen, scholenprogramma's, het familiespoor en bijzondere activiteiten in het museum werkatelier. Dat fundament heeft ze goed neer weten te zetten door de rondleiders, museumdocenten en vrijwilligers intern zelf op te leiden.

Anouk was ook projectleider van Studio I, het platform voor inclusieve cultuur van het Stedelijk Museum Amsterdam in samenwerking met het Van Abbemuseum. Ze verzorgde trainingen en gaf presentaties in tientallen musea in en buiten NL, zette een professioneel digitaal platform op: www.studio-inclusie.nl.

Kortom een sprankelende enthousiaste jonge museumprofessional die de transitie van het museum mede heeft ingezet en het museum heeft teruggegeven aan het publiek. Niet door eenvormig format aan te bieden maar door bezoekers zelf te laten ontdekken en kiezen.

Richard Kofi (1988), werkzaam als tentoonstellingsmaker bij het Nationaal Museum voor Wereldculturen in Berg en Dal, Amsterdam en Leiden, is mensgericht en betreft ook mensen van buiten de museale sector bij de tentoonstellingen; externe experts en relevante mensen uit specifieke gemeenschappen. Daarnaast is Richard ook nog uitvoerend kunstenaar en daardoor actief in beide werelden. Hij volhardt in waar hij voor staat –anderen erbij betrekken en kennis delen. Hij verliest de collectie daarbij niet uit het oog en weet oude voorwerpen een actuele betekenis te geven.

Bij de tentoonstelling 'Heden van het Slavernijverleden' besteedde Richard veel aandacht aan het betrekken van externe experts op het gebied van het slavernijverleden en de nakomelingen hiervan. Bij de tentoonstelling Helende Kracht betrok hij bekende en minder bekende ritueel specialisten op het gebied van onder meer winti en sjamanisme. Deze mensgerichtheid past bij de missie van het NMvW.

Zijn collega's zijn trots op de wijze waarop Richard zijn omgeving boeit, raakt en hoe hij het museum presenteert op allerlei podia als NOS-journaal, De Balie, het Bijlmer Parktheater, Nieuwe Instituut, Salon de Museologie, Gelderland Erfgoed, universiteiten en hoge scholen waaronder de Reinwardt Academie.

Momenteel werkt Richard in een projectgroep aan de semipermanente tentoonstelling in het Afrika Museum dat een hedendaagse uitstraling krijgt zowel inhoudelijk als qua 'look & feel' van het ontwerp van de zalen. Ook hier gaat Richard de uitdaging aan om hedendaagse aanknopingspunten te vinden tussen de historische collectie en de gemeenschap van vandaag de dag. Richard is kritisch, experimenteel, een goede verbinder, naar buiten gericht en daarbij in staat muren omver te gooien.

Boukje Schaap (1987), projectleider bij Museum Catharijneconvent in Utrecht, wordt in haar museum geksterend Projectleider bijzondere projecten genoemd. Boukje is een allroundster die gaat vliegen wanneer er buiten de gebaande paden getreden wordt. Wanneer het onmogelijke wordt verlangd en zij met een aantal krachtige partners en een enthousiast en interdisciplinair projectteam kan samenwerken. Daarbij risico's nemend en in een innovatief project te bevorderen dat 16 van de mooiste kerken en synagogen zijn opengesteld en publiekstoegankelijk zijn geworden om deel uit te maken van 'Het grootste museum van Nederland'. Dit ging niet vanzelf. Door Boukje leerden monumenteigenaren en de vrijwilligers kijken vanuit de belangen van een breed en zo groot mogelijk publiek. Gebleken is dat religieus gebruik enorm goed samengaat met museaal gebruik.

Boukje heeft een bijzonder project mede mogelijk gemaakt; soms een beetje tegen de stroom in van organisaties met een klassieke hiërarchie en anders dan wat het Catharijne Convent normaal doet. Met het lef om de kerken van Nederland het allergrootste museum van Nederland te noemen. Topmonumenten en religieuze schatten die buiten de museumstructuur vielen, maar door de openstelling voor een breed publiek duurzaam toegankelijk zijn gemaakt, mede door de inzet van vele vrijwilligers. Waarbij de buitencollectie (collecties in kerken en kloosters) even belangrijk wordt als de eigen collectie en de doelgroepen verbreed worden. Het werk van Boukje is doorslaggevend op de beleidsontwikkeling van het museum. Boukje legt de lat hoog voor zichzelf, is een opstarter pur sang en is rijp voor een andere uitdaging: de nieuwe inrichting van Museum Catharijneconvent.

De Winnaar

De jury vindt dat het Museumtalent 2019 degene is, die veel talent toont door de spil te zijn in een innovatief project, door topkunst van Nederland toegankelijk te maken voor iedereen. Diens inzet maakte een landelijke reikwijdte mogelijk, is innovatief en geeft vrijwilligers uit verschillende hoeken een belangrijke rol om een breed publiek te laten kennis maken met nationaal cultureel erfgoed. Het werk aan het betreffende project is doorslaggevend geworden voor de beleidsontwikkeling van het museum. Dit alles maakt dat Boukje Schaap, projectleider bij Museum Catharijneconvent, de winnaar is van Museumtalent 2019, prijs voor jonge professionals!